

Kuvista apua, jos sanat puuttuvat

Autistisia lapsia pidetään helposti hankalina potilaina. Lastenneurologian osastolla yhteys pieniin potilaisiin saadaan syntymään, ja autetaan vanhempia löytämään avain lapsen sisäiseen, erikoiseen maailmaan.

Osastonylilääkäri **Jaana Lähdetiellä** on kokemusta lapsista, jotka ovat pelokkaita kaiken uuden, esimerkiksi sairaalamaailman tai lääkärin kohdatessaan. Erityispiirteet vuorovaikutus- ja kommunikaatiotaidoissa ovat tunnusomaisia autismin kirjossa.

– Autistinen lapsi ei ehkä katso silmiin eikä vastaa kysymyksiin, Lähdetie kuvaa.

Moniammatillinen työryhmä on kuluvan vuoden ajan kehittänyt keinoja, joilla voitaisiin paremmin auttaa autistista lasta ja hänen perhettään. Parhaita keinoja kommunikointiin lapsen kanssa ovat kuvat.

– Vastaanotolla voi kuvilla esimerkiksi esittää, mitä vielä tehdään, ennen kuin pääsee pois, sillä lapset ovat usein kärsimättömiä, Lähdetie kertoo.

Kuvien käyttöä voisi lisätä muuallakin sairaalassa.

– Kuvien käyttö voi auttaa myös muita kuin autistisia lapsia sairaalassa sopeutumaan pelottaviin tilanteisiin. Sitä on kokeiltu hyvin tuloksin muun

muussa lasten magneettikuvauksissa, sairaanhoitaja **Johanna Sillanmäki** sanoo.

Lastenneurologian työryhmä pyrki levittämään tietoa autististen lasten erityistarpeista info- ja koulutustilaisuuksilla. Tarvittaessa hoitaja jalkautuu neuvomaan.

Oikeaa tietoa autismista

Autismiin kohdistuu Lähdetien ja Sillanmäen mielestä paljon ennakkoluuloja. Hankkeen yhtenä tavoitteena on torjua väärää tietoa, jota voi saada Internetistä.

Vanhemmat ja päivähoido ovat keskeisessä roolissa autistisen lapsen kuntoutumisessa. Kun lapsi tulee neljän päivän osastojaksolle, perheelle tulee tutuksi malli, miten toimia.

Moniammatillinen työryhmä laati lapselle kuntoutussuunnitelman yhdessä vanhempien kanssa. Oleellista on selvittää sekä lapsen vahvuudet että ne asiat, joissa hän tarvitsee tukea.

– Suosittelemme yleensä puhe- ja toimintaterapiaa kuntoutusta tukevan päivähoidon lisäksi. Näitä

Osastonylilääkäri Jaana Lähdetie ja sairaanhoitaja Johanna Sillanmäki muistuttavat, että lapsi ei aina ymmärrä vertauskuvia. Esimerkiksi kysymys ”menikö pupu pöksyyn” voi kummastuttaa.

lapsen tulee saada kotipaikkakunnallaan. Täällä lapsi käy vuoden kahden välein, Lähdetie kertoo.

– Autistinen lapsi voi kehittyä, kun häntä jaksetaan sinnikkäästi kuntouttaa ja iloita pienistäkin edistysaskelista, Sillanmäki lisää.

Vanhemmille pidettiin Tyksissä ensimmäisen kerran ensitietopäivä autismista lokakuussa, ja päivästä on tarkoitus tehdä jokavuotinen käytäntö.

AUTISMI-MINISYMPOSIUM 9.11. klo 13–16 sisältää kolme luentoa: **Pentti Huovisen** luento suolistosta ja aivoista sekä toimintaterapeutti **Helena Tigerstedtin** ja puheterapeutti **Pia Lindvallin** luennot autismista. Paikka: korvaklinikan luentosali, U-sairaala UB12.

TEKSTI JA KUVA: SUVI VAINIO